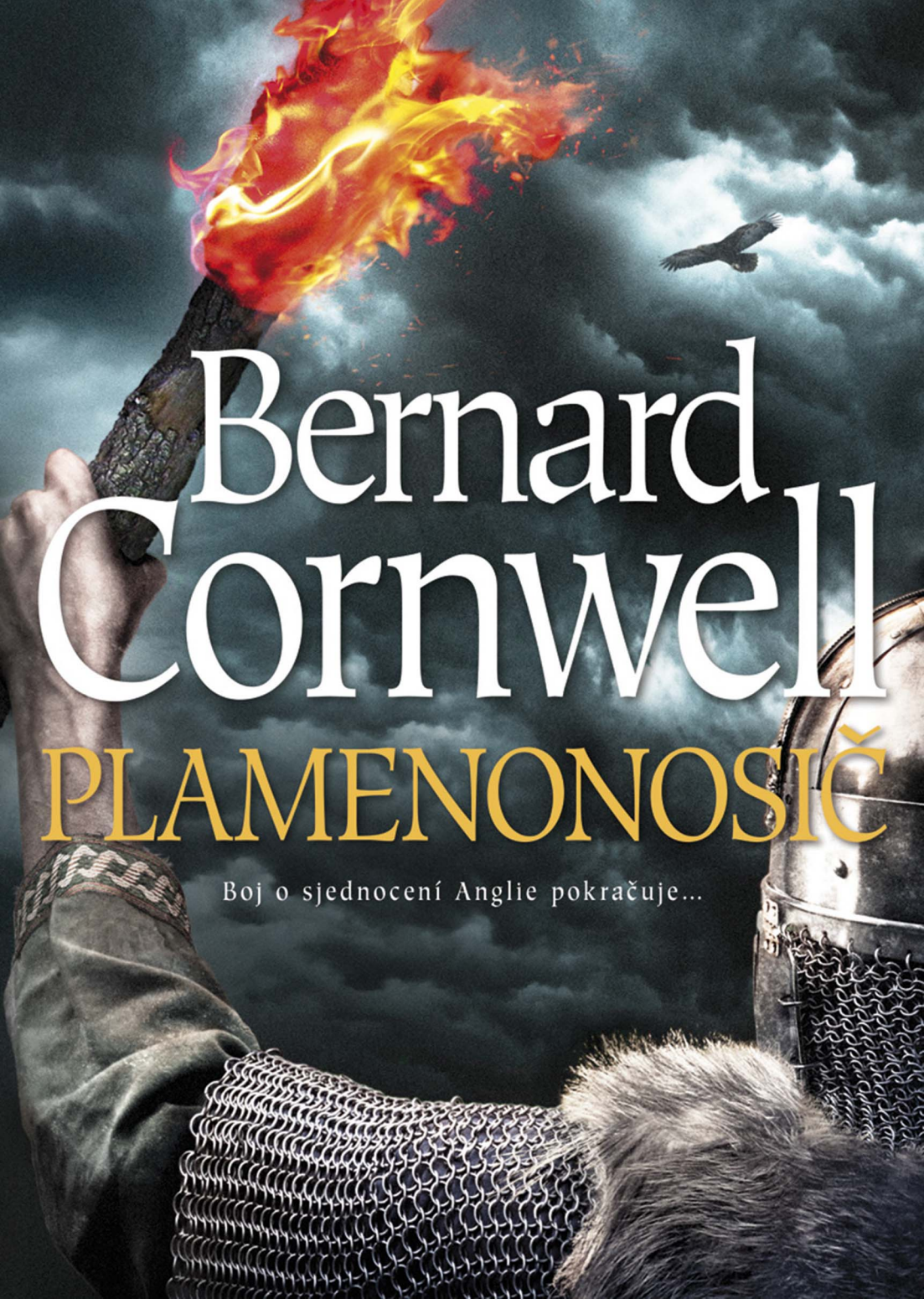

Bernard Cornwell

PLAMENONOSIČ

Boj o sjednocení Anglie pokračuje...

PLAMENONOSIČ

Bernard Cornwell

PLAMENONOSIČ

Přeložil Jiří Beneš

Vydalo nakladatelství BB/art s.r.o. v roce 2017

Bořivojova 75, Praha 3

Copyright © 2016 Bernard Cornwell

Mapa © 2016 by John Gilkes

All rights reserved.

Z anglického originálu *The Flame Bearer*

(First published by HarperCollins*Publishers*, London, 2016)

přeložil © 2017 Jiří Beneš

Redakce textu: Růžena Steklačová

Jazyková korektura: Mirka Jarotková

Elektronické formáty Dagmar Wankowska, LiamART

První vydání v českém jazyce

ISBN 978-80-7507-926-8 (pdf)

Plamenonosiče věnuji
Kevinu Scottu Callahanovi,
1992–2015

Wyrð bið ful áræd

OBSAH

MÍSTNÍ NÁZVY

11

ČÁST PRVNÍ

Král

13

ČÁST DRUHÁ

Léčka

55

ČÁST TŘETÍ

Bláznivý biskup

141

ČÁST ČTVRTÁ

Návrat do Bebbanburgu

225

EPILOG

279

HISTORICKÁ POZNÁMKA

283

MÍSTNÍ NÁZVY

Způsob psaní jmen v anglosaské Anglii byl kolísavý, proměnlivý a nejistý, bez důsledností a zásad, i pokud šlo o názvy samy. Londýn byl tedy uváděn a zaznamenáván jako Lundonia, Lundenberg, Lundenne, Lundene, Lundewic, Lundenceaster či Lundres. Uvědomuji si, že někteří čtenáři by nepochybně dali přednost jiným názvům, než jaké uvádím v následujícím přehledu i v celé své knize, ale já jsem obvykle využil pravopisných znění, která jsem našel v *Oxford Dictionary of English Place-Names* (*Oxfordském slovníku místopisných názvů*) pro léta nejbližší období 871–899 n. l. nebo do něho spadající. Ani toto řešení však není zcela spolehlivé. V roce 956 se např. Hayling Island psal dvěma různými způsoby – Heilincigae a Hæglingaiggæ. A ani já jsem nebyl vždy důsledný, takže jsem dal přednost moderní Anglii (England) před názvem Engla-land a místo Norðhymbraland užívám názvu Northumbrie, abych nevyvolal dojem, že hranice či meze starodávného království se shodují s hranicemi dnešního hrabství. Takže i tento seznam, stejně jako způsob psaní názvů samých, je kolísavý a nedůsledný.

Ætgefrin	Yeavinger Bell, hrabství Northumberland
Alba	království, které se rozkládalo na většině území dnešního Skotska
Beamfleot	Benfleet, hrabství Essex
Bebbanburg	Bamburgh, hrabství Northumberland
Beina	řeka Bain
Cair Ligualid	Carlisle, hrabství Cumbrie
Ceaster	Chester, hrabství Cheshire

Cirrenceastre	Cirencester, hrabství Gloucestershire
Cocuedes	Coquet Island, hrabství Northumberland
Contwaraburg	Canterbury, hrabství Kent
Dumnoc	Dunwich, hrabství Suffolk (dnes z velké části zaplavený mořem)
Dunholm	Durham, hrabství Durham
Eoferwic	York, hrabství Yorkshire (dánské jméno: Jorvik)
Ethandun	Edington, hrabství Wiltshire
The Gewasc	zátoka Wash
Godmundcestre	Godmanchester, hrabství Cambridgeshire
Grimesbi	Grimsby, hrabství Humberside
Gyruum	Jarrow, metropolitní hrabství Tyne and Wear
Hornecastre	Horncastle, hrabství Lincolnshire
Humbre	řeka Humber
Huntandun	Huntingdon, hrabství Cambridgeshire
Ledecestre	Leicester, hrabství Leicestershire
Lindcolne	Lincoln, hrabství Lincolnshire
Lindisfarena	Lindisfarne (Svatý ostrov), hrabství Northumberland
Lundene	Londýn
Mældunesburh	Malmesbury, hrabství Wiltshire
Steanford	Stamford, hrabství Lincolnshire
Strath Clota	Strathclyde
Sumorsate	Somerset
Tinan	řeka Tyne
Use	řeka Great Ouse
Wavenhe	řeka Waveney
Weallbyrig	smyšlené jméno pevnosti na Hadrianově zdi
Wiire	řeka Wear
Wiltunscir	Wiltshire
Wintanceaster	Winchester, hrabství Hampshire

ČÁST PRVNÍ

Král

Kapitola první

Začalo to třemi loděmi.

A teď tu byly čtyři.

Ty tři jsem viděl připlouvat k naší skále ještě jako malý chlapec a během několika dní byl můj starší bratr mrtev. Za pár týdnů ho následoval otec, potom se mého panství zmocnil strýc a ze mě se stal vyhnanec. A dnes, o mnoho a mnoho let později, tu stojím znovu a dívám se, jak se k pobřeží blíží čtyři lodě.

Připlouvaly ze severu a cokoli, co přichází ze severu, přináší zlo. Na severu je mráz a led a odtud na nás útočí severané a Skotové. Sever, to jsou nepřátelé, a já jsem měl nepřátele už teď víc než dost, neboť jsem přišel do Northumbrie, abych zabil svého bratrance, který si mé panství přisvojil. Přišel jsem, abych se znovu stal pánem Bebbanburgu. Abych opět získal svůj domov.

Bebbanburg ležel jen kousek na jih. Z místa, kde stáli naši koně, jsem přes vysoké duny na jeho kamenné valy a palisády nedohlédl. Viděl jsem však kouř z jeho ohnišť unášený větrem do vnitrozemí, kde postupně splýval s nízkými šedivými mraky, plujícími k temným northumbrijským horám.

Byl to silný, bouřlivý vítr, jaký zdejší pobřeží ošlehává odpradáвна. Písečné mělčiny, jež se táhnou k ostrovu Lindisfarena, zvrásnily oceánské vlny, které se na nich lámou a zpěněné se ženou k pobřeží. Stál jsem a díval se, jak z jejich bílých hřebenů odlétávají cáry pěny strhávané větrem. Zachvěl jsem se. Do Británie už přicházelo léto, ale zde, na northumbrijském pobřeží, stále vládla svým mrazivým chladem zima.

„Špatný den pro loď!“ zavolal na mě Berg, jeden z mých mladších mužů. Berg byl Nor, náležitě hrdý na to, jak skvěle vládne mečem. Nosil dlouhé vlasy, i když vloni je měl ještě delší, až mu zpod okraje helmice

vlály jako koňský ohon. Kdysi jsem viděl, že jeden Sas chytil muže za dlouhé vlasy, strhl ho ze sedla, a jak ho vlácel po trávě, probodl ho kopím.

„Měl by sis ty vlasy zkrátit,“ křikl jsem na Berga.

„Před bojem si je svážu,“ odpověděl a pak ukázal na moře. „Drží se moc blízko pobřeží. Nedivil bych se, kdyby ztroskotaly.“

Čtveřice lodí plula podél pobřeží, ale posádky se je snažily udržet na moři. Musely však bojovat s větrem, který je neustále hnal ke břehu, jako by jeho jediným cílem bylo vrhnout je na mělčinu, aby tam uvízly, nebo se dokonce rozlomily. Veslaři však dělali, co mohli, stejně jako se kormidelníci snažili dostat svá plavidla dál od převalujícího se příboje. Dlouhé oceánské vlny narážely do přídí, tříštily se a podél boků stříkaly spršky zpěněné vody. Boční vítr byl příliš silný na to, aby ráhna a plachty mohly zůstat na stěžních, a tak ležely složené na palubě.

„Kde se tu vzaly?“ zeptal se můj syn, když popojel na mou úroveň. Vítr mu rozevlával plášť a jeho koni hřívu a ohon.

„Jak to mám vědět?“ pokrčil jsem rameny.

„Nikdy předtím jsi je neviděl?“

„Ne.“ Většinu lodí, které křižují podél northumbrijského pobřeží, jsem znal, ale tyhle čtyři mi nic neříkaly. Vysoká příď a paluba nízko nad vodou jasně prozrazovaly, že to jsou lodě válečné. A podle hlav oblud na přídích pohanské. Byly to velké lodě. Odhadoval jsem, že posádku každé může tvořit čtyřicet až padesát mužů, a ti teď veslovali jako o život a zápolili se vzdutým mořem a bouřlivým větrem. Probíhal příliv, takže proud směřoval k severu, zatímco lodě se jím prodíraly k jihu a jejich příde s dračími hlavami vysoko rozstříkávaly spršky studené vody. Pozoroval jsem, jak se ta nejbližší vzpíná na vlně a pak zpola mizí v propadlině chladného moře, jež se tříštilo kolem hrany předního vazu. Napadlo mě, jestli posádky vědí o mělkém plavebním kanálu, který probíhal za Lindisfarenou a poskytoval lodím bezpečí. Za odlivu byl kanál dobře patrný, ale teď, když pobřeží opět zaplavovaly zpěněné vlny, zůstal skrytý pod ubíhající pěnou a vířícími vlnami. Nyní už bylo jasné, že posádky těch čtyř lodí o kanálu nevědí, protože vstup do něj minuly a prodíraly se ke kotvišti, v němž doufaly nalézt bezpečí.

Mířily k Bebbanburgu.

Obrátil jsem koně k jihu a vedl svých šedesát mužů podél pobřeží. Vítr mi ošlehával tvář pichlavými zrnky jemného písku.

Neměl jsem tušení, odkud ty lodě připluly a co jsou zač, ale dobře jsem věděl, kam plují. Jejich cílem byl Bebbanburg a já jsem pochopil, že od této chvíle bude pro mě všechno těžší.

K bebbanburskému kanálu jsme dojeli během pár chvil. Příbojové vlny dorážely na pláž, ve zpěněných přívalech se hrnuly do ústí přístaviště a naplňovaly úzký vstup do něj vířící šedivou pěnou. Ten vstup nebyl široký, jako malý chlapec jsem ho nejednou přeplaval, i když nikdy v době, kdy jím probíhal silný odlivový proud. K mým nejstarším vzpomínkám na Bebbanburg patří chvíle, v níž jsem bezmocně sledoval, jak takový proud strhl z kanálu na volné moře chlapce stejně starého jako já. Už ho pak nikdo nikdy neviděl. Jmenoval se Eglaf a muselo mu být pouhých šest nebo sedm roků, když zemřel. Byl to syn našeho kněze, jeho jediný syn. Je zvláštní, jak jasně nám někdy mysl vyjevuje jména a tváře z dávné minulosti. Eglaf byl malý kluk, hubený jako tyčka, tmavovlasý a veselý. Měl jsem ho rád. K tomu, aby plaval přes kanál, ho vyprovokoval můj starší bratr a vzpomínám si, že se smál, když Eglaf zmizel v přívalu temného hučícího moře a změti bílých hřebenů vln. Já jsem pro Eglafa plakal, ale bratr mi dal pohlavek a řekl, že Eglaf byl slabý.

Jak lidé slabými opovrhují! Slabí mohou být pouze kněží a ženy. A možná ještě pěvci. Chudák Eglaf zemřel, protože chtěl ukázat, že je stejně silný a nebojácný jako my ostatní. A to ho stálo život. „Eglaf,“ vyslovil jsem jeho jméno nahlas, když jsme cválali po pobřežních dunách.

„Cože?“ ozval se můj syn.

„Eglaf,“ opakoval jsem, aniž jsem se obtěžoval s vysvětlením. Říká se, že dokud si určitá jména pamatujeme, do té doby ti lidé žijí. Jenom nevím jak. Jestli jako duchové, kteří se bezcílně toulají naším světem, nebo zda přebývají někde v podsvětí. Eglaf se nemohl dostat do Valhaly, protože nezemřel v boji se zbraní v ruce. A taky byl samozřejmě křesťan, takže musel odejít do křesťanského nebe. O to větší lítost jsem pro něj cítil. Křesťané říkají, že tráví život na věčnosti zpěvem oslavných písní na svého ukřižovaného boha. Život na věčnosti! Který nadutý bůh by chtěl

věčně poslouchat, jak je skvělý a mocný? Při tom pomyšlení jsem si vzpomněl na jednoho západosaského théna jménem Barwulf. Tenhle muž zaplatil čtyřem harfenistům, aby zpívali písně o jeho slavných činech v boji, přitom se ve skutečnosti ničím takovým chlubit nemohl, protože byl tlustý a zbabělý. A právě o to víc toužil, aby se až na věčnost zpívaly písně o jeho udatnosti a o tom, kolik nepřátel pobil. Představil jsem si tedy křesťanského boha jako tlustého nasupeného théna, který sedí ve své hodovní síni a poslouchá, jak poskoci kolem něj opěvují jeho velikost.

„Zatáčej!“ přerušil mé myšlenky syn. Podíval jsem se doleva a uviděl jsem, že první loď se obrací směrem ke kanálu. Nebyl to složitý vstup, i když nezkušeného kapitána mohly zmást silné proudy v blízkosti pobřeží při přílivu nebo odlivu. Zdálo se však, že tenhle kapitán je dost zkušený na to, aby nebezpečí poznal, a tak vedl svou loď s dlouhým trupem přímo a správně. „Spočítej muže na palubě,“ poručil jsem Bergovi.

Uvázali jsme koně na severním břehu kanálu, kde písek pokrývaly hromady naplavených řas, ulit ústřic a kusů dřev vybělených sluncem. „Co jsou zač?“ zeptal se mě můj nový sluha Rorik. Byl to ještě chlapec.

„Zřejmě Norové, jako ty,“ odpověděl jsem. V oné podivné bitvě, po níž jsme vyhnali pohany z Mercie, jsem zabil Rorikova otce a samotného Rorika jsem zranil. Bylo mu tehdy teprve devět let a Vosím žihadlem jsem ho sekl nešťastnou náhodou. Přesto jsem cítil výčitky svědomí a to mě vedlo k tomu, že jsem chlapce přijal za vlastního, jako kdysi přijal za vlastního Ragnar Starší mě. Naštěstí se Rorikova levá paže zhojila, třebaže už nebude nikdy tak silná jako pravá. Doufal jsem však, že jednou v ní dokáže držet štít, a chlapec byl u mě šťastný. Měl jsem ho rád.

„Takže to jsou Norové,“ opakoval, jako by ho to potěšilo.

„Aspoň si myslím,“ dodal jsem. Nebyl jsem si jistý, ale od první chvíle jsem měl pocit, že ty lodě jsou spíš norské než dánské. Velké hlavy oblud na přídi byly bohatě zdobené a krátké stěžně posunuté víc k zádi, než bývá u většiny dánských lodí. „Nepouštěj se příliš daleko!“ zavolal jsem na Berga, který vjel s koněm do příboje.

Kanálem se valil silící přílivový proud se zpěněnými vlnami, ale já jsem upřeně hleděl na vzdálenou část pobřeží, jež ležela asi padesát metrů ode mě: na úzký písčný pruh, který během několika chvil zaplaví příliv, a na

temnou skálu útesu za ním, na níž se vysoko nad mořem táhla zeď pevnosti. Byla to kamenná zeď, postavená, podobně jako mnoho dalšího v Bebbanburgu, až po časech mého otce. A uprostřed té zdi se nacházela Mořská brána. Před léty strýc ve strachu před mým útokem nechal zatarasit Dolní a Horní bránu, které sloužily jako hlavní vchod do pevnosti z pevninské strany, a dal zřídit takzvanou Mořskou bránu, k níž byl přístup z pláže pod skálou, a tedy pouze lodí, nebo úzkou stezkou podél pobřeží, jež vedla pod vnější zdi na straně moře. Po nějaké době strýcův strach z mého útoku opadl, a protože zásobování Bebbanburgu Mořskou bránou bylo obtížné a časově náročné, znovu nechal obě brány na jižní straně uvolnit. Ta Mořská však stále existovala. Za ní pak pokračovala strmá stezka, která procházela dřevěnou palisádou, obklopující celý dlouhý vrchol skály, na níž byl Bebbanburg zbudován.

Na bojové plošině palisády se shromažďovali muži. Mávali. Samozřejmě ne na nás, ale na připlouvající lodě a zdálo se mi, že slyším i jásot. Možná se mi to však opravdu jen zdálo.

Avšak to, že z palisády vylétlo kopí, byla skutečnost, ne dojem. Jeden z mužů ho vrhl dolů a já jsem sledoval, jak letí, tmavé proti tmavým mrakům. Na kratičký okamžik se zdálo, že visí ve vzduchu, ale pak se sklonilo a jako jestřáb, který se vrhá na svou kořist, zamířilo dolů a zabodlo se do mělčiny sotva pět kroků od Bergova koně. „Přines ho,“ řekl jsem Rorikovi.

Teď už jsem zaslechl jásot na palisádě zřetelně. Kopí sice nedoletělo až k Bergovi, ale přesto to byl mocný vrh. Po chvíli následovala další dvě kopí, obě však neškodně šplouchla doprostřed kanálu. A pak už mi Rorik přinášel to první. „Drž ho skloněné dolů,“ poručil jsem mu. „Hrot těsně nad pískem.“

Sesedl jsem, povytáhl jsem suknici těžké drátěné košile a rozvázal si tkanici u kalhot. „Pořád ho tak drž,“ řekl jsem Rorikovi, a jakmile jsem si byl jistý, že se muži na přidi vedoucí lodi dívají, začal jsem na hrot kopí močit. Můj syn se usklíbl a Rorik se rozesmál. „A teď mi ho podej,“ řekl jsem chlapci. Uchopil jsem kopí uprostřed ratiště a čekal jsem. Vedoucí loď nyní vplouvala do kanálu. Kolem jejího trupu vřely příbojové vlny a veslaři se usilovně opírali do vesel. Nad zpěněnou vodou se tyčila vysoká

příd', na níž se vypínala dračí hlava s otevřenou tlamou a vypoulenýma očima. Po chvíli jsem kopí zvedl nad hlavu a znovu jsem čekal. Věděl jsem, že bude obtížné vrhnout dlouhou zbraň proti větru, navíc v těžkém plášti z medvědí kůže, který mi stahoval paži dolů. Jenže teď už jsem neměl čas plášť odepínat. „Tohle je Odinova kletba!“ křikl jsem směrem k lodi.

A pak jsem kopí vrhl.

Dvacet kroků.

Pomočený hrot se zabodl přesně tam, kam jsem chtěl, a kopí se chvíli v dračím oku chvělo. To už loď hnaná přílivem proplula kolem nás a mířila do klidných vod široké mělčiny přístaviště, chráněného před bouřemi velkou skálou, na níž stála pevnost.

Moje pevnost. Bebbanburg.

Bebbanburg.

O tom, že se jednou znovu stanu jeho pánem, jsem snil od prvního dne, kdy jsem se dozvěděl, že mi byl ukraden. Zlodějem byl můj strýc a dnes tu velkou pevnost ovládal jeho syn, který se dokonce odvažoval nosit jméno Uhtred. Říkalo se, že Bebbanburg může padnout pouze zradou nebo vyhladověním, protože stál na velké skále, která tvořila téměř ostrov, a jediný přístup k němu představovala úzká stezka. Bebbanburg byl nedobytný a byl můj.

Kdysi jsem se už svému snu, že se opět stanu jeho pánem, přiblížil. Dostal jsem se se svými muži přes Dolní bránu, ale ta Horní byla v tu dobu zavřená, a tak velké pevnosti nad bouřlivým mořem dál vládl můj bratranec. Vlála na ní vlajka s vlčí hlavou, a když jsme tehdy odjížděli poražení, bratrancovi muži na ochozech palisády jásali – podobně jako nyní vítali jásotem čtyři lodě, které propluly kanálem, aby našly v mělkém přístavu bezpečné kotviště.

„Sto padesát,“ ohlásil mi Berg. „Aspoň myslím.“

„A nějaké ženy a děti,“ dodal můj syn.

„To znamená, že ať jsou kdo jsou, chtějí tu zůstat,“ řekl jsem.

Objeli jsme severní okraj přístaviště zamlžený kouřem z ohňů, na nichž poddaní mého bratrance udili sledě nebo vyvažovali z mořské vody sůl. Teď se však schovali ve svých malých chatrčích, roztroušených po vnitr-

ním okraji pobřeží. Báli se nás, stejně jako se báli čtyř lodí, které právě spouštěly kotevní kameny mezi menšími rybářskými kocábkami, jež vypluly dál od břehu, aby přečkaly bouřlivý vítr v bezpečných bebbanburských vodách. V jedné z chatrčí se střechami pokrytými drny se rozštěkal pes, ale vzápětí ho někdo umlčel. Projel jsem mezi dvěma domky a pokračoval jsem vzhůru do svahu za nimi. Z cesty nám prchaly kozy a jejich pasačka, asi pěti- nebo šestileté děvče, s hlavou v dlaních plakala. Zatočil jsem na nízký hřeben, z něhož se mi opět otevřel výhled na ty čtyři lodě. Muži se už s těžkými ranci na zádech brodili ke břehu. „Teď bychom je klidně mohli pobít,“ navrhl můj syn.

„Teď ne,“ zavrtěl jsem hlavou a ukázal jsem na Dolní bránu na úzké pevninské šíji, která vedla k pevnosti. Zpod lebky upevněné na vrcholu brány se vynořili jezdci a cválali k přístavišti.

Berg se krátce zasmál a ukázal na nejbližší loď. „To tvé kopí tam pořád je, pane.“

„Byla to náhoda, že se do toho oka trefil,“ poznamenal můj syn.

„Žádná náhoda,“ ozval se Berg rozhořčeně. „To kopí vedl sám Odin.“

Jezdci dojeli k mužům z posádek lodí, ale odváděli je spíš k chatrčím vesničanů než k cestě do pevnosti na skále. Muži nechali rance na pobřeží a naskládali k nim taky svazky kopí, štíty, sekery a meče. Z lodí na břeh teď vystupovaly ženy s malými dětmi. Poryvy větru k nám přinášely útržky hlasů a smíchu. Teď už bylo zcela zřejmé, že ti, co připluli, zde chtějí zůstat, a jakoby na důkaz, že tahle země je teď jejich, zarazili mezi oblázky žerď své vlajky. Byla šedá a v chladném větru se ostře třepetala. „Poznáte někdo, co na ní je?“ zeptal jsem se.

„Dračí hlava,“ odpověděl Berg.

„A kdo má na vlajce dračí hlavu?“ ozval se můj syn.

Pokrčil jsem rameny. „Nikoho takového neznám.“

„Jednou bych chtěl nějakého draka vidět na vlastní oči,“ řekl Berg.

„Možná by to bylo to poslední, co bys kdy viděl,“ poznamenal syn.

Nevím, jestli draci existují. Nikdy jsem žádného ani nezahlédl. Otec říkal, že žijí vysoko v horách a žerou dobytek a ovce. Ale Beocca, jeden z otcových světských kněží a můj učitel v dětských letech, si byl jistý, že všichni draci spí hluboko pod zemí. „Jsou to tvorové Satana,“ říkal mi.

„Ukryti v podzemí čekají na poslední dny, a až zazní nebeská trouba a ohlásí návrat Krista, vyrazí odtud jako démoni. Budou bojovat! Jejich křídla zastíní slunce, jejich dech sežehne zemi a plameny, které jim budou šlehat z tlam, spálí spravedlivé!“

„Takže všichni zemřeme?“ zeptal jsem se.

„Ne! Budeme s nimi bojovat!“

„Ale jak můžeme bojovat s draky?“

„Modlitbami, chlapče. Modlitbami.“

„Takže opravdu všichni zemřeme,“ prohlásil jsem a Beocca mi vlepil jednu za ucho.

A teď přivezly čtyři lodě dračí sémě k Bebbanburgu. Můj bratranec věděl, že mu hrozí útok. Celé roky byl v bezpečí, chráněný svou nedobytnou pevností a northumbrijskými králi, mými nepřáteli. Abych mohl tehdy útok na Bebbanburg podniknout, musel bych se probít přes Northumbrii a porazit vojska Dánů a Norů, kteří by se na obranu své země spojili. Avšak novým králem Eoferwiku se stal můj zeť a moje dcera královnou, takže northumbrijští pohané teď byli mými přáteli a já jsem mohl nerušeně projet od mercijské hranice až k valům Bebbanburgu. A po celý měsíc jsem této nové svobody využíval k tomu, abych podnikal nájezdy na bratrancovy pastviny a usedlosti, abych zabíjel jeho přísedné muže, kradl jeho dobytek a ukazoval se jeho hlídkám na bebbanburských palisádách. Bylo mi tedy jasné, že si musel muže, kteří vynesli z lodí na břeh své štíty a zbraně, najmout na obranu Bebbanburgu. Už předtím jsem slyšel, že je připraven platit takové bojovníky zlatem, a nyní jsme byli svědky jejich příjezdu. Teď tedy byli tady.

„Nás je víc,“ řekl můj syn. V horách na západě tábořily skoro dvě stovky mých mužů, takže ano, kdyby došlo k boji, byli bychom proti nově příchozím v přesile. Jen však proti nově příchozím. Až k nim můj bratranec připojí svou posádku, budou v přesile oni. Pak bude mít k dispozici čtyři sta kopí a naše šance se podstatně sníží.

„Sjedeme dolů za nimi,“ řekl jsem.

„Teď?“ pohlédl na mě Berg překvapeně. Ten den nás bylo jen šedesát, tedy méně než polovina počtu nepřátel.

„Měli bychom vědět, co jsou zač, než je pobijeme,“ odpověděl jsem.

„Tak se to sluší.“ Ukázal jsem na habr ohnutý věčnými větry a zavolał jsem na sluhu. „Roriku! Usekni z toho stromu větev a nes ji jako standartu.“ Zvýšil jsem hlas, aby mě slyšeli všichni. „A obraťte štíty, aby nepoznali, kdo jsme!“

Čekal jsem, až Rorik začne mávat na znamení, že chceme vyjednávat, a až všichni mí muži obrátí štíty, aby nebyla vidět vlčí hlava, kterou na nich měli namalovanou. Teprve pak jsem pobídl Tintrega a krokem jsem se pustil po svahu dolů. Jeli jsme pomalu, aby bylo zřejmé, že přicházíme v míru.

A vůdci těch, co právě připluli, nám vycházeli vstříc. Bylo jich asi deset a doprovázeni jezdci mého bratrance zamířili na kousek pastviny, kde několik koz vesničanů okusovalo bodláky. Jezdce vedl Waldhere, velitel bebbanburské posádky, s nímž jsem se setkal před dvěma týdny. Tehdy přijel do mého tábora v horách na západě v čele houfu svých mužů, s větvičkou vyjednaváče nad hlavou, a nestoudně požadoval, abychom okamžitě opustili území mého bratrance, nebo nás pobijí. Samozřejmě jsem se mu vysmál a jednal s ním jako s malým klukem, i když jsem věděl, že je to zkušený a nebezpečný bojovník, zocelený mnoha boji proti loupeživým Skotům. Stejně jako já měl teď na sobě plášť z medvědí kůže a na levém boku se mu houpal těžký meč. Jeho plochou tvář, zarostlou šedivým vousem, rámovala železná přilba s orlím pařátem na temeni, zpod jejíhož okraje se na mě upíraly pichlavé šedé oči. Jeho široká ústa vypadala, jako by se ani neuměla roztáhnout do úsměvu. Na štítu měl namalovaný stejný znak jako já: šedou vlčí hlavu. To byl znak Bebbanburgu a já jsem ho stále používal. Waldhere zvednutou rukou zastavil své muže a popojel o pár kroků blíž ke mně. „Přišel ses vzdát?“ zeptal se.

„Promiň, už jsem zapomněl tvé jméno,“ odpověděl jsem.

„Většina lidí sere hovna zadkem, ale tobě se to daří hubou.“

„Tebe zadkem vytlačila tvá máma, a proto pořád páchneš jejím hovnem.“

Tyhle urážky byly běžné. Člověk se nemůže setkat s nepřitelem, aniž by ho jimi počastoval. Urážíme se vzájemně a pak spolu bojujeme, i když jsem pochyboval, že dnes dojde na zbraně. Přesto jsme se museli tvářit, jako bychom byli na boj připraveni.

„Máte chvíli na to, abyste zmizeli. Pak na vás vyrazíme.“

„Ale my jsme přijeli v míru,“ ukázal jsem na větvíčku v Rorikově ruce.

„Budu počítat do dvou set,“ řekl Waldhere.

„Ale jak to chceš dokázat, když máš jen deset prstů?“ odpověděl jsem. Mí muži se rozesmáli.

„Řekl jsem do dvou set a pak ti tu tvou větvíčku příměří vrazím do prdele!“ vyštěkl.

„A kdo jsi ty?“ obrátil jsem se k muži, který vystoupil do svahu a připojil se k Waldherovi. Předpokládal jsem, že je to vůdce těch, co připluli na čtyřech lodích. Byl vysoký, měl světlou pleť, bledé oči a kšticí žlutých vlasů, jež mu splývaly až na záda. Jeho oblečení se zlatým límcem prozrazovalo, že je zámožný, na pažích se mu blýskaly zlaté náramky a taky záštitu meče měl zdobenou zlatem. Odhadoval jsem, že mu je kolem třiceti let. Měl široká ramena a na tvářích obrazce dračích hlav. „Jak se jmenuješ?“ opakoval jsem otázku.

„Neodpovídej!“ zavrčel Waldhere anglicky, třebaže já jsem se na neznámého obrátil dánsky.

„Bergu!“ řekl jsem, aniž jsem se přestal dívat na muže se žlutými vlasy, „jestli ten bastard s páchnoucí hubou ještě něco cekne, ber to jako porušení příměří a můžeš ho zabít.“

„Ano, pane.“

Waldhere se zamračil, ale zůstal zticha. Zatím jsme byli v převaze my, avšak z lodí neustále vyskakovali na břeh další muži se štíty a meči a hrozilo, že brzy bude převaha na jejich straně.

„Tak kdo jsi?“ zeptal jsem se znovu.

„Einar Egilson,“ odpověděl muž se žlutými vlasy hrdě. „Ale mí muži mi říkají Einar Bílý.“

„Jsi Nor?“

„Ano.“

„Já jsem Uhtred z Bebbanburgu,“ řekl jsem. „Mí muži mě nazývají různě, ale nejvíc jsem hrdý na jméno Uhtredærve. Znamená to Uhtred Zlý.“

„Už jsem o tobě slyšel.“

„Ty jsi slyšel o mně, jenže já jsem neslyšel o tobě. Proto jsi připlul? Předpokládáš, že své jméno proslavíš tím, že mě zabiješ?“

„Ano, máš pravdu.“

„A nemyslíš, Einare Egilstone, že když zabiju já tebe, zvýší to naopak mou proslulost? Ostatně kdo po tobě bude truchlit? Kdo bude na tebe vzpomínat? Tihle lidé,“ plivl jsem směrem k Waldherovi, „ti zaplatili zlatem, abys mě zabil. A víš proč?“

„Pověz mi to.“

„Protože se mě sami snaží zabít od chvíle, kdy jsem byl ještě malý chlapec. Ale nikdy se jim to nepodařilo. A víš proč?“ zeptal jsem se znovu.

„Pověz mi to,“ opakoval.

„Protože jsou stiženi kletbou. Protože uctívají ukřižovaného boha křesťanů a ten je neochrání. Pohrdají našimi bohy.“ Viděl jsem na Einarově krku kladivo vyřezané z bílé kosti. „Před lety jsem na ně poslal Thorův hněv a vrhl na ně Odinovu kletbu. A ty od nich chceš přijmout jejich špinavé zlato?“

„Zlato je zlato,“ řekl Einar.

„Co kdybych podobnou kletbu vrhl na tvou loď?“

Pokrčil rameny, dotkl se kostěného kladiva, ale neřekl nic.

„Můžeš si vybrat,“ pokračoval jsem, „buď skončíš mým mečem, nebo se přidáš k nám. Já ti nenabízím zlato. Nabízím ti něco mnohem cennějšího, tvůj život. Bojuj tady za toho,“ znovu jsem plivl směrem k Waldherovi, „a zemřeš. Bojuj v mých službách, a budeš žít.“

Einar opět mlčel a jen na mě upíral vážný pohled. Nebyl jsem si jistý, jestli Waldhere našemu rozhovoru rozumí, ale ani to nepotřeboval. Dobře věděl, že mluvím proti jeho pánu. To mu stačilo. „Dost!“ vyštěkl.

„Celá Northumbrie tohle hnízdo nenávidí a ty chceš zemřít při jeho obraně?“ mluvil jsem dál k Einarovi, aniž bych si Waldhera jakkoli všiml. „Navíc zlato, které ti slíbili, nebude nikdy tvoje. Bude to mé zlato.“ Podíval jsem se na Waldhera. „Už jsi skončil s počítáním?“

Neodpověděl. Doufal, že se k němu připojí víc mužů – tolik, aby nás mohl pohodlně a bez rizika přemocet. Jenže počty byly v tu chvíli zhruba vyrovnané a Waldhere zjevně neměl chuť začít boj, v němž si nemohl být jist vítězstvím. „Začni se modlit, protože tvá smrt se blíží,“ řekl jsem mu. Kousl jsem se do prstu a švihl jsem jím proti němu. Jenom se pokřížoval. Einar se tvářil nejistě. „Jestli máte dost odvahy,“ pokračoval jsem k Waldherovi, „budu na vás zítra čekat u Ætgefrinu.“ Znovu jsem udělal

znamení prstem, že na něho vrhám kletbu, pak jsem se otočil a odjížděli jsme na západ.

Když člověk nemůže bojovat, může na nepřítele vrhnout kletbu. Bohové se rádi cítí potřební.

Padal soumrak a my jsme jeli na západ. Obloha byla temná mračny a půda nasáklá vodou po deštivých dnech. Nespěchali jsme. Věděl jsem, že nás Waldhere nebude sledovat, a taky jsem pochyboval, že můj bratranec přijme nabídku boje u Ætgefrinu. Ne že bych si myslel, že nechce bojovat. Jistě chce, zvláště když mu Einar přivedl na pomoc své ostřílené bojovníky, ale každý válečník dává přednost tomu, aby boj podstoupil na místě, které si vybere on, ne jeho nepřítel.

Projížděli jsme údolím, jež pomalu stoupalo do hor. Byl to bohatý kraj, kraj ovčí, ale pastviny teď zely prázdnotou. Těch pár usedlostí, které jsme míjeli, bylo temných a z otvorů ve střechách nestoupal kouř. Lidé odešli. Přivedl jsem na sever menší vojsko a celý měsíc jsme bratrancovy pachtýře tyranizovali. Odháněli jsme jejich stáda, kradli dobytek, drancovali stodoly a sýpky, ale taky jsme zapalovali rybářské kocábky v malých přístavištích severně a jižně od pevnosti. Lidi jsme nezabíjeli, s výjimkou těch, co nějak vystavovali znak mého bratrance, nebo několika málo odvážlivců, kteří se nám postavili na odpor. A taky jsme odváděli otroky. Nebyli jsme krutí, protože tihle lidé měli jednou být mými lidmi. Proto jsem je posílal, aby hledali jídlo v Bebbanburgu, kde je můj bratranec bude muset sytit, třebaže jsme mu vzali zdroje potravin, které jeho panství poskytovalo.

„Takže Einar Bílý,“ řekl můj syn.

„Nikdy jsem o něm neslyšel,“ odpověděl jsem.

„Ale já ano,“ ozval se Berg. „Já jsem o Einarovi slyšel. Je to Nor a sloužil Grimdahlovi, když Grimdahl vplouval do řek bílé země.“ Bílá země byla obrovská rozloha pustiny ležící až za domovem Dánů a Norů, země dlouhých zim, bílých stromů, bílých plání a temné oblohy. Říkalo se, že tam žijí obři a lidé, kteří jsou porostlí srstí, takže nenosí oblečení, a mají spáry, jimiž dokážou člověka rozervat jako žábu.

„Bílá země... Proto říkají Einarovi Bílý?“ zeptal se můj syn.

„Ne,“ zavrtěl Berg hlavou. „Protože své nepřátele vykrvácí, až zbělají.“

Jenom jsem se ušklíbl, ale přesto jsem se dotkl kladiva na krku. „A umí bojovat?“ zajímal se dál můj syn.

„Samozřejmě že umí. Je to Nor,“ prohlásil hrdě Berg. „Ale slyšel jsem, že mu říkají taky jinak,“ dodal.

„Jak?“

„Einar Smolný.“

„Proč smolný?“ zeptal jsem se.

Berg pokrčil rameny. „Jeho lodě ztroskotaly, jeho ženy zemřely...“ Sáhł na kladivo na krku, aby na něho nepadla smůla, o níž mluvil. „Ale taky se ví, že zvítězil v mnoha bojích.“

Pomyslel jsem si, že ať už Einara provází smůla nebo ne, v každém případě sto padesát norských bojovníků představuje hrozivou sílu – tak hrozivou, že je můj bratranec ze strachu, aby se neobrátili proti němu a nestali se novými pány Bebbanburgu, zcela jistě do pevnosti nepustí. A stejně tak jsem nepochyboval, že jim dá koně a pošle je proti mně. Nenajal si je, aby bránili bebbanburské valy, ale aby mé malé vojsko zahnali od pevnosti co nejdál. „Myslím, že je můžeme brzy čekat,“ řekl jsem.

„Koho?“

„Waldhera a Einara. Zítra ještě asi ne, ale brzy.“ Věděl jsem, že můj bratranec s námi bude chtít skoncovat rychle. Dovedl jsem si představit, že mě touží vidět mrtvého. Zlato na Einarově krku a na pažích bylo důkazem, že mu bratranec zaplatil, aby přivedl bojovníky a zabil mě. A čím déle v jeho službách zůstanou, tím víc dalšího zlata ho to bude stát. Takže pokud ne zítra, potom do týdne, uvažoval jsem.

„Podívej se, pane!“ zvolal náhle Berg a ukazoval na sever.

Na nejbližším kopci se objevil jezdec.

Jenom tam bez hnutí stál. Měl kopí, ale držel ho skloněné dolů. Ještě chvíli nás pozoroval, pak se otočil a zmizel za hřebenem kopce. „To je dnes už třetí,“ poznamenal můj syn.

„A dva jsme viděli včera, pane,“ dodal Rorik.

„Měli bychom jednoho nebo dva zabít,“ mínil Berg.

„Proč?“ zeptal jsem se. „Já chci, aby můj bratranec věděl, kde jsme.“

Chci, aby přišel okusit ostří našich kopí.“ Ti jezdcí byli nepochybně zvědové a já jsem s jistotou předpokládal, že je poslal bratranec, aby nás sledovali. A oni to plnili dobře. Už celé dny vytvářeli kolem nás kruh, který byl po většinu času neviditelný. Já jsem však věděl, že neustále všude kolem nás jsou. A právě teď, když se slunce nořilo za hory na západě, jsem krátce zahlédl dalšího z nich. Na hrotu jeho kopí se zablýskl krvavě rudý odraz záře zapadajícího slunce, ale pak už jezdec zmizel ve stínech. Vracel se do Bebbanburgu.

„Dnes šestadvacet kusů dobytka a čtyři koně,“ hlásil mi Finan. Zatímco já jsem se vysmíval bratranci tím, že jsem vodil své muže až do těsné blízkosti Bebbanburgu, Finan vyrážel s jinou skupinou jižně od Ætgefrinu na lupičské výpady. Ukradený dobytek pak posílal po dobytčí cestě na jih, takže nakonec skončil v Dunholmu. „Chytil je Erlig se čtyřmi svými muži,“ dodal Finan. „A na jihu viděli zvědy, ale jen dva.“

„My jsme viděli další na severu a na východě,“ řekl jsem. „Ale jsou dobří.“

„Takže teď má k vlastním lidem ještě sto padesát nových?“ zeptal se Finan, jako by tomu nechtěl věřit.

Přikývl jsem. „Jsou to Norové a velí jim muž, zvaný Einar Bílý.“

„Další, kterého je třeba zabít,“ prohlásil Finan. Byl to Ir, ale hlavně můj nejstarší přítel, můj zástupce a druh v nesčetných štítových hradbách. Teď už mu vlasy prokvétaly šedinami a tvář mu brázdily hluboké vrásky, ale totéž platilo o mně. Aspoň jsem předpokládal. Stárl jsem a toužil jsem zemřít v klidu a míru ve své pevnosti, která patří podle práva mně.

Počítal jsem, že mi bude trvat rok, než znovu stanu v Bebbanburgu jako jeho pán. Během léta, podzimu a zimy jsem chtěl zlikvidovat zásobování pevnosti potravinami tím, že odvedu dobytek a ovce z celého širokého okolí a zelených hor. Taky zbourám sýpky, budu zapalovat stohy a posílat lodě, aby ničily bratrancovy rybářské čluny, a donutím jeho pachtýře hledat útočiště za valy pevnosti. Pak bude muset při nedostatku potravin živit další krky a na jaře už budou hladovět všichni, i bojovníci. A hladoví bojovníci nemají dost sil. A až začnou z hladu chytat a jíst krysy, pak zaútočíme.

Aspoň tak jsem si to představoval.

Měl jsem tedy svůj plán, jenže o našich osudech rozhodují bohové a tři

norny u kořenů Yggdrasilu. Mým plánem bylo bratrance a jeho muže vyhladovět, oslabit a nakonec zabít, avšak *wyrd bið ful āraed*.

To jsem si měl uvědomit především.

Osud je neúprosný. Nelze mu uniknout. Doufal jsem, že se mi podaří vylákat bratrance do údolí východně od Ætgefrinu, abychom tam zbarvili dvě říčky jejich krví. U Ætgefrinu je jen málo míst, kde je možné se ukrýt. Je to pevnost na vrcholu kopce zbudovaná dávnými lidmi, kteří žili v Británii ještě před příchodem Římanů. Staré hliněné valy pevnosti už byly zvětřelé, ale vrchol kopce stále obkružoval mělký příkop. Uvnitř se nezachovaly žádné stavby ani tam nerostly stromy, byl to jen vysoký kopec neustále ošlehávaný větry. Na první pohled se to nezdálo jako dobré místo pro tábor. Neměli jsme tam žádné dřevo a nejbližším zdrojem vody byl potok, který protékal půl míle daleko. Z kopce se však otevíral skvělý výhled do okolního kraje, takže se nikdo nemohl přiblížit, aniž bychom ho spatřili. Pokud by se tedy bratranec odvážil poslat proti nám muže, už z dálky bychom je viděli a mohli se na ně připravit. Navíc bychom měli výhodu vyšší polohy.

Žádný nepřítel však proti nám nevytáhl. Místo toho jsme tři dny po setkání s Waldherem zahlédli, že se k nám od jihu blíží osamocený jezdec. Byl malé postavy, jel na malém koni a na sobě měl černý hábit, který mu rozevlával silný studený vítr od vzdáleného moře. Jezdec se zastavil, chvíli se díval směrem k nám a pak znovu pobídl drobného koně do svahu. „Je to kněz,“ řekl Finan s úšklebkem. „To znamená, že chtějí jednat, ne bojovat.“

„Myslíš, že ho poslal můj bratranec?“ zeptal jsem se.

„Kdo jiný?“

„Tak proč přijíždí od jihu?“

„Je to kněz. Když ho otočíš dokola a kopneš do zadku, neví ani, kde ten zadek má.“

Rozhlédl jsem se, jestli neuvidím nějakého zvěda, ale žádného jsem nespatriil. Už dva dny jsme nikoho ani nezahlédli. To bylo podezřelé a utvrzovalo mě to v přesvědčení, že můj bratranec něco chystá. Proto jsme ten den jeli k Bebbanburgu a obhlíželi pevnost, abychom se dozvě-

děli, co by to mohlo být. A uviděli jsme to. Einarovi muži stavěli napříč přes písečnou pevninskou šíji, jež vedla k bebbanburské skále, novou palisádu. Usoudil jsem, že je to nový vnější val pro jejich vlastní obranu. Jak jsem předpokládal, bratranec jim nevěřil a nepustil je do pevnosti, takže si budovali nové opevnění, které budeme muset překonat, než povedeme útok dál. „Ten bastard se rozhodl, že zůstane zalezlý,“ poznamenal Finan. „Toho ven nevytáhneme. Zřejmě chce zemřít uvnitř svých valů.“

„A teď už jsou ty valy tři,“ řekl jsem. Budeme se muset dostat přes Einarovu palisádu a teprve pak útočit na Dolní bránu, přitom za ní stále ještě byla další zeď s Horní bránou.

Nová palisáda Norů však nebyla tou nejhorší novinou. V bebbanburském přístavišti se objevily další dvě lodě. Jedna byla válečná, i když menší než ty čtyři, které jsme viděli připlout předtím, ale i na ní vlál Einarův praporec s dračí hlavou. A vedle ní kotvilo bachraté obchodní plavidlo, z něhož se brodili mělčinou muži s bečkami zásob a skládali je na pláži pod Mořskou bránou.

„Einar mu přivezl potraviny,“ řekl jsem sklesle. Finan mlčel. Věděl, co cítím. Zoufalství. Nic než zoufalství. Můj bratranec měl nyní víc mužů než kdykoli předtím, navíc flotilu lodí, které budou zásobovat posádku potravinami. „Teď můžeme na to, že je vyhladovíme, zapomenout,“ konstatoval jsem suše.

A nyní, pozdě odpoledne, přijížděl pod zamračenou oblohou k Ætgef-rinu kněz a já jsem nemohl předpokládat nic jiného, než že ho poslal můj bratranec se škodolibou zprávou. Kněz už byl tak blízko, že jsem rozeznával dychtivý výraz, s nímž vzhlížel vzhůru k hliněnému valu. V jednu chvíli zamával, zřejmě abychom mu odpověděli a ujistili ho, že je vítaný. Nikdo z mých mužů se však k tomu neměl. Pouze jsme sledovali, jak unavený valach zdolává poslední stoupání a pak i val porostlý trávou. Kněz sklouzl z koně a lehce se zapotácel. Potom se rozhlédl a zarazil se. Všude kolem sebe viděl muže v drátěných košilích nebo v kožené zbroji, muže s tvrdými tvářemi a ostrými meči. Nikdo ho neoslovil. Všichni jsme čekali, až nám sám řekne, proč přijel. Konečně uviděl mě a podle zlata na hrdle a na pažích usoudil, že já jsem ten, kdo těm mužům velí. Zamířil tedy ke mně a padl přede mnou na kolena. „Ty jsi pan Uhtred?“ zeptal se.

„Ano, jsem pan Uhtred.“

„Jmenuju se Eadig, otec Eadig, a hledám tebe, pane.“

„Řekl jsem Waldherovi, kde mě najde,“ odpověděl jsem tvrdě.

Kněz se zatvářil zmateně. „Jakému Waldherovi? Nikoho takového neznám.“

„Přijíždíš z Bebbanburgu, ne?“

Zavrtěl hlavou. „Ne, pane. Jedeme z Eoferwiku.“

„Z Eoferwiku?“ opakoval jsem překvapeně. „A je vás víc? Kolik?“ Pohlédl jsem na jih, ale žádného dalšího jezdce jsem neviděl.

„Z Eoferwiku nás vyjelo pět, ale přepadli nás.“

„A ty jediný jsi přežil?“ zeptal se Finan.

„Ti další zahnali útočníky pryč, pane,“ odpověděl Eadig směrem ke mně. „Dělali, co mohli, abych za tebou dojel aspoň já. Věděli, že je to důležité.“

„A kdo tě poslal?“

„Král Sigtryggr, pane.“

Cítil jsem, že mi srdce sevřel chlad. Chvilí jsem se neodvážil promluvit strachem z toho, jakou zlověstnou zprávu mi tenhle mladý kněz přiváží.

„Takže Sigtryggr,“ odhodlal jsem se konečně prolomit ticho, ale v duchu jsem horečně uvažoval, co neblahého mého zetě přimělo, aby za mnou vyslal posla. Jako první mě samozřejmě napadla obava o dceru. „Je snad Stiorra nemocná?“ zeptal jsem se úzkostně. „Nebo její děti?“

„Ne, pane. Královně a jejím dětem se daří dobře.“

„Tak co tedy...?“

„Král tě, pane, prosí, aby ses vrátil,“ řekl Eadig a vytáhl zpod kněžského hábitu srolovaný pergamen.

Vzal jsem si ho, ale pečeť jsem nezlomil a svitek nerozvinul. „Proč?“ zeptal jsem se.

„Sasové na něho zaútočili, pane. Northumbrie je ve válce.“ Stále ještě klečel a vzhlížel ke mně. „Král potřebuje tvé muže, pane. A potřebuje tebe.“

V duchu jsem zaklel. Takže Bebbanburg musí počkat. Potáhneme zpátky na jih.

Kapitola druhá

Vyrazili jsme hned následující ráno. Vedl jsem sto čtyřidevadesát mužů a dvacet sluhů a jeli jsme na jih v dešti a větru, pod oblohou temnou jako kněžská kutna otce Eadiga. „Ale proč za mnou můj zeť poslal právě kněze?“ zeptal jsem se ho. Podobně jako já uctíval Sigtryggr staré bohy, opravdové bohy z Asgardu.

„My uskutečňujeme jeho duchovní dílo, pane,“ odpověděl.

„Kdo my?“

„My kněží, pane. Je nás šest a sloužíme králi Sigtryggrovi tím, že sepisujeme jeho zákony a smlouvy. Většina...,“ na okamžik se zarazil, „zkrátka my umíme číst a psát.“

„A většina pohanů neumí?“ zeptal jsem se.

„Ano, pane,“ přikývl a lehce zrudl. Věděl, že ti z nás, kteří uctívají staré bohy, neradi slyší, když se o nich mluví jako o pohanech. Proto se zarazil.

„Klidně mě můžeš nazývat pohanem,“ řekl jsem. „Jsem na to hrdý.“

„Ano, pane,“ přikývl nejistě.

„A tenhle pohan umí číst a psát.“ Uměl jsem obojí, protože jsem byl vychován jako křesťan a pokládám tuhle křesťanskou hodnotu za užitečnou. Král Alfred založil po celém Wessexu množství škol, v nichž mniši, když právě netrápí duše mladých chlapců písmeny a číslicemi, zneužívají jejich těla. Jednou přede mnou Sigtryggr uvažoval, jakým způsobem Sasové vládnou Británii, a zeptal se mě, jestli by neměl následovat jejich příkladu. Odpověděl jsem mu, aby učil mladé chlapce vládnout mečem, držet pevně štít, vést pluh, řídit koně a porážet dobytek. „Na to žádné školy nepotřebuješ,“ dodal jsem.

„Král mě poslal, protože věděl, že mi budeš klást otázky,“ pokračoval otec Eadig.

„A ty na ně dokážeš odpovědět?“

„Jak nejlíp budu moci, pane.“

Ve zprávě na pergamentu bylo pouze to, že do jižní Northumbrie vtrhli Západosasové a že Sigtryggr potřebuje, abych se co nejdříve vrátil se svými muži do Eoferwiku. Pod tím bylo naškrábané něco, co jsem mohl považovat za Sigtryggrův podpis, ale důležitější pro mě byla jeho pečeť se sekerou. Podle křesťanů spočívá velká výhoda znalosti písma v tom, že poskytuje jistotu o pravosti zprávy nebo smlouvy. Zároveň se však odjakživa dokumenty falšují. Ve Wiltunsciru je klášter, jehož mniši zručně vyhotovují smlouvy, které vypadají, jako by byly dvě stě nebo tři sta let staré. Vyškrábou na starém pergamentu text tak, aby původní písmo bylo ještě čitelné a nová slova, jimiž přepíší slabým inkoustem ta stará, byla naopak čitelná stěží. Pak vyřežou kopie pečeti a výsledkem je, že podle všech takhle padělaných smluv nějaký dávný král daroval církvi cenná panství nebo příjem z pozemkové daně. Opati a biskupové, kteří za tyto zfalšované dokumenty zaplatili, s nimi potom jdou ke královskému soudu, aby mohli celé rodiny z jejich usedlostí vyhnat a církve se stala ještě bohatší. Takže znalost čtení a psaní je opravdu užitečná věc.

„A na Northumbrii skutečně zaútočili Západosasové, ne Merciané?“ zeptal jsem se otce Eadiga.

„Západosasové, pane. Mají vojsko u Hornecastru.“

„U Hornecastru? Kde to je?“

„Východně od Lindcolnu, pane. Na řece Beině.“

„A to je na Sigtryggrově území?“

„Ano, pane. Hranice sice není daleko, ale pořád to patří do Northumbrie.“

Nikdy jsem o žádném Hornecastru neslyšel, takže to nemohlo být důležité místo. Těmi jsou především města vybudovaná na římských cestách nebo ta, která mají opevnění a slouží jako burhy. Ale Hornecastre? Napadlo mě jediné vysvětlení, proč Západosasové přitáhli právě tam: protože to bylo vhodné místo ke shromáždění vojska k útoku na Lindcolne. Řekl jsem to otci Eadigovi a ten živě přikývl na souhlas. „Ano, pane. A pokud král nebude v Eoferwiku, pak tě prosí, abys ses k němu připojil v Lindcolnu.“

To dávalo smysl. Pokud by Západosasové chtěli dobýt Sigtryggrovo sídelní město Eoferwic, museli by táhnout na sever po římské cestě a před příchodem k Eoferwiku vzít útokem valy Lindcolnu. Co mi však žádný smysl nedávalo, bylo, proč by teď vůbec mělo k válce dojít.

Nechápal jsem to, protože mezi Sasy a Dány platila mírová dohoda, kterou uzavřel můj zeť a král Northumbrie s mercijskou panovnicí Æthelflaed, a jako cenu za tuto dohodu se vzdal části území a několika burhů. Mnozí dánští jarlové jím za to pohrdali, ale northumbrijské království bylo slabé a saské říše Wessex a Mercie naopak silné. Sigtrygg tedy potřeboval čas, muže a peníze, jestliže měl odolat náporu Sasů. A tím, že ten nápor dříve či později přijde, si mohl být jistý.

A zřejmě přicházel už teď, protože sen krále Alfreda se pomalu naplňoval. Byl jsem dost starý na to, abych pamatoval doby, kdy v moci Dánů bylo bezmála celé území dnešní Anglie. Ovládli Northumbrii i Východní Anglii a obsadili téměř celou Mercii. Jejich vůdce Guthrum pak vtrhl do Wessexu a zahnal Alfreda s hrstkou věrných mužů do bažin u Sumorsæty. Tam však Alfred dosáhl v bitvě u Ethandunu skoro zázračného vítězství, a od té doby si Sasové neúprosně probíjovávali cestu na sever. Nyní bylo staré mercijské království opět v saských rukou a Alfredův syn Edward Wessexský znovu dobyl území Východní Anglie. Alfredovým snem a jeho celoživotní vášní bylo sjednotit všechna území, na nichž se mluví saským jazykem, a z těch už zbývala pouze Northumbrie. Mezi Northumbrii a Mercii mohla platit mírová smlouva, ale všichni jsme věděli, že útok Sasů jednou přijde.

„Pane,“ ozval se můj sluha Rorik, norský chlapec, jehož otce jsem zabil, „na čí straně vlastně jsmé?“

Zasmál jsem se. Narodil jsem se jako Sas, ale vychovali mě Dánové. Moje dcera se provdala za Nora, mým nejlepším přítelem byl Ir, mou ženou byla Saska a matkou mých dětí Dánka. Já sám jsem uctíval pohanské bohy, ale přísaha věrnosti mě vážala ke křesťanské panovnici Æthelflaed. Na čí straně jsem tedy byl?

„Jediné, co potřebuješ vědět, chlapče, je, že strana, na které je pan Uhtred, vítězí,“ odpověděl Rorikovi za mě Finan.

Hustě pršelo a déšť změnil cestu, po níž jsme jeli, v blátivé koryto.

V jednu chvíli jsem dokonce musel zvýšit hlas, aby mě bylo přes hukot deště slyšet. „Říkáš, že Merciané se na tom nepodílejí?“ zeptal jsem se Eadiga.

„Ne, pane, aspoň pokud víme.“

„Takže jenom Západosasové?“

„Zdá se, že ano, pane.“

To mi bylo divné. Ještě předtím než Sigtryggr dosedl na trůn v Eoferwiku, jsem se snažil Æthelflaed přesvědčit, aby na Northumbrii zaútočila. Ta se však nechtěla do ničeho pouštět, aniž by se mohla spolehnout na pomoc svého bratra. A protože Edward Wessexský v tu dobu neměl žádný zájem jakkoli svou sestru v tažení na sever podpořit, Æthelflaed mé návrhy odmítala. Edward prohlašoval, že Northumbrii lze dobýt pouze spojenými silami vojsk Wessexu a Mercie, ale až k tomu nastane vhodný čas. A přesto teď vytáhl na sever sám? Věděl jsem, že u západosaského královského dvora se pohybují vlivní muži, kteří mají snahu prosazovat, aby si Wessex podrobil Northumbrii bez pomoci Mercianů. Avšak Edward byl vždycky opatrnější. Chtěl mít po svém boku i sestřino vojsko. Znovu jsem se tedy ptal Eadiga, ale on si byl jistý, že Merciané se na vpádu do Northumbrie nepodílejí. „Aspoň ne v době, kdy jsem z Eoferwiku odjížděl, pane.“

„Třeba jsou to jen poplašné zvěsti?“ nadhodil Finan. „Kdo ví, co se vlastně stalo. Přitáhneme tam a dozvíme se, že šlo jen o nájezd zlodějů dobytka.“

„Zvědové,“ ozval se Rorik. V první chvíli jsem myslel, že míní západosaské zvědy, které mohl někdo považovat za vojsko a způsobit paniku, ale chlapec ukazoval kamsi za mě, a když jsem se otočil, uviděl jsem, že nás z nedalekého kopce pozorují dva jezdci. V hustém dešti byli stěží vidět, ale o žádný klam nešlo a nepochybně tam byli. A opět měli ty malé rychlé koně a dlouhá kopí. Už několik dní jsme žádné zvědy nezahledli, nyní se však objevili znovu a bylo jisté, že nás sledují.

Odplivl jsem si. „Teď můj bratranec ví, že odjíždíme.“

„A bude spokojený,“ dodal Finan.

„Vypadají jako ti, co nás přepadli,“ řekl otec Eadig a pokřičoval se. „Bylo jich šest, jeli na rychlých koních a měli kopí.“

„To jsou muži mého bratrance,“ řekl jsem Eadigovi. „Jestli některého z nich chytne, dovolím ti, abys ho zabil.“

„To bych nedokázal.“

„Ty by ses jim nechtěl pomstít?“

„Já jsem kněz, pane. Já neumím zabíjet.“

„Jestli chceš, naučím tě to,“ řekl jsem. Pochybuju, že někdy porozumím křesťanům. „Nezabiješ!“ říkají jejich kněží, ale zároveň povzbuzují bojovníky, aby bojovali proti nevěrcům, nebo dokonce i proti křesťanům, jestli je aspoň trochu naděje, že tím získají půdu, otroky nebo stříbro. Otec Beocca mě učil deset přikázání ukřižovaného boha, ale já jsem už dávno poznal, že hlavním přikázáním křesťanů je „Postarej se, aby mí kněží byli bohatí!“.

Zvědové nás sledovali na jih ještě i o dva dny později, kdy jsme za deštivého večera dorazili ke zdi. V Británii je mnoho divů. Dávni lidé nám zanechali záhadné kamenné kruhy a Římané zase chrámy, paláce a obrovské síně. Přesto největším ze všech těch divů je dlouhá zeď, která mě vždy naplňovala neskonalým úžasem.

Samozřejmě ji zbudovali Římané. Táhne se napříč celou Británií od řeky Tinan na východním pobřeží Northumbrie až ke Kumbrijskému pobřeží Irského moře. Končí nedaleko Cair Ligualidu, a i když mnohé její úseky místní lidé rozebrali a kameny použili na stavbu svých obydlí, stále se většina její délky zachovala. Avšak nebyla to pouze zeď, ale taky masivní kamenný ochoz, dostatečně široký, aby po něm mohli vedle sebe jít dva muži, přičemž před touto kamennou hradbou se táhl příkop a hlíněný val, za nímž byl další příkop. A každých několik mil se v téhle zdi nacházela pevnůstka podobná té, kterou jsme my nazývali Weallbyrig. Takže řetěz pevnůstek! Nikdy jsem nespočítal, kolik jich je, třebaže jednou jsem projížděl podél celé délky zdi od jednoho mořského břehu ke druhému. A jak úžasné jsou to pevnůstky! Každá má věž, z níž mohly hlídky dohlédnout až k horám na severu, nádrž na uchovávání vody, domek pro vojáky, stáj a skladiště potravin. A všechno z kamene! Vzpomínám si, jak se můj otec mračil, když se díval, jak se zeď táhne přes údolí a dál k horám, a přitom kroutil úžasem hlavou. „Kolik otroků na to museli mít, než to postavili?“

„Stovky,“ řekl můj starší bratr. Za půl roku byl mrtvý, můj otec pak dal jeho jméno mně a já jsem se stal dědicem Bebbanburgu.

Římská zeď vyznačovala jižní hranici bebbanburského panství a můj otec vždycky nechával ve Weallbyrigu dvacet bojovníků, aby vybírali mytné od kupců a poutníků, kteří používali cestu spojující Skotsko s Lundenem. Kupci, poutníci i výběřčí mytného už byli dávno pryč, vyhnání Dány, kteří dobyli Northumbrii vpádem, jenž stál mého otce život a ze mě udělal sirotka s rodovým jménem, ale bez rodového sídla, protože to mi ukradl můj strýc. „Jsi pán ničeho,“ řekl mi jednou král Alfred. „Pán ničeho a pán odnikud. Uhtred bez boha, bez panství a bez naděje.“

Tehdy měl samozřejmě pravdu, ale teď jsem byl Uhtred z Dunholmu. Získal jsem Dunholm, když jsme porazili Ragnalla a zabili Bridu. Byla to velká pevnost, mocná a téměř stejně nedobytná jako Bebbanburg. Weallbyrig vyznačoval severní hranici dunholmského panství a stejně tak jižní hranici panství bebbanburského. Nevím, jestli pevnůstka měla někdy jiné jméno, ale já jsem ji znal jen jako Weallbyrig, což znamená pevnost ve zdi. Stála v místě, kde velká zeď procházela přes vrchol nízkého kopce. Působením času a dešťů hliněné valy zvětraly a příkopy se zanesly, ale samotná kamenná zeď zůstávala pevná, i když domy v pevnůstkách přišly o střechy. My jsme však tři pevnůstky vyčistili, z kmenů z lesů v blízkosti Dunholmu jsme vytesali nové trámy pro krovy, střechy jsme obnovili, pokryli drny a pak jsme na vrcholu pozorovací věže zbudovali nový přístřešek, aby chránil před větrem a deštěm strážce hledící na sever.

Stále jen na sever. Často jsem o tom přemýšlel. Nevím, kolik let uplynulo od doby, kdy Římané z Británie odešli. Otec Beocca, můj učitel v dětství, mi říkal, že to bylo před více než pěti sty lety, a možná měl pravdu. Ale i tehdy, jakkoli dávno to bylo, hleděli strážci k severu. Stále jen k severu, směrem ke Skotům, kteří tehdy museli zdejšími lidem působit stejné problémy, jaké působí v naší době nám. Vzpomínám si, jak je můj otec proklínal, a jeho kněží se modlili, aby je ukřižovaný bůh pokoril. A to byla další věc, která mě mátlá, protože Skotové byli taky křesťané. Když mi bylo pouhých osm let, dovolil mi otec, abych se s jeho bojovníky zúčastnil odvetného loupežného nájezdu do Skotska. Ještě dnes si vzpomínám na malé město v širokém údolí, kde se před námi

ženy a děti uchýlily do kostela. „Nikdo se jich ani nedotkne!“ prohlásil otec. „Je to posvátné místo a tam jsou chráněni.“

„Ale jsou to přece naši nepřátelé,“ namítl jsem. „Copak nepotřebujeme otroky?“

„Jsou to křesťané!“ odpověděl mi otec stroze, a tak jsme pouze odehnali jejich dobytek s dlouhou srstí a vypálili jejich domy a vraceli se s jejich kuchyňskými hrnci, rožni a se vším, co jsme mohli upotřebit nebo co naši kováři dokázali roztavit. Ale do kostela jsme nevstoupili. „Protože jsou křesťané, chápeš to, hlupáku?“ vysvětlil mi znovu otec.

Samozřejmě že jsem to nechápal. A pak přišli Dánové, kostely vydrancovali a odvezli si stříbro z jejich oltářů. A opět si vzpomínám, jak se jednou Ragnar smál. „To jsou celí křesťané! Shromáždí své bohatství pod jednou střechou a ještě to místo označí velkým křížem. Jako by nám všechno chtěli ulehčit.“

Takhle jsem se dozvěděl, že Skotové jsou křesťané. Ale taky to jsou naši nepřátelé, stejně jako byli nepřáteli v dobách, kdy tisíce římských otroků tahaly balvany přes northumbrijské hory, aby z nich postavily zeď. Jako malý chlapec jsem byl i já křesťan, ostatně neviděl jsem na tom nic špatného a vzpomínám si, že jsem se ptal Beoky, jak mohou být jiní křesťané našimi nepřáteli.

„Ano, Skotové jsou křesťané, ale taky to jsou primitivní divoši,“ vysvětlil mi. Potom mě vzal do kláštera na Lindisfareně a poprosil opata, kterého půl roku nato zabili Dánové, aby mi ukázal jednu ze šesti klášterních knih. Byla velká, s mnoha šustícími stránkami, a Beocca je se zbožnou úctou obracel a špinavým prstem sledoval kostrbaté řádky. „Aha, tady to je,“ řekl pak. Otočil knihu, abych na ni viděl, ale protože jsem neuměl latinsky, nic mi to neříkalo. „Tuhle knihu napsal svatý Gilda a je velmi vzácná. Svatý Gilda byl Briton a vypráví tady o našem příchodu. O příchodu Sasů! Neměl nás rád.“ Beocca se usmál, když to říkal. „Neměl nás rád, protože jsme tehdy ještě nebyli křesťané. Ale chtěl jsem ti to ukázat, protože svatý Gilda pocházel z Northumbrie a znal Skoty moc dobře!“ Obrátil knihu opět k sobě a sklonil se nad ní. „Tady to je. Poslouchej! Jakmile se Římané vrátili domů,“ překládal mi, zatímco jel prstem po řádku, „okamžitě se jako temné hemžení odporných červů, vylézajících z prasklin ve

skalách, vynořily hordy Skotů. Dychtili po krvi a starali se víc o to, aby své ničemné tváře zakryli vlasy než svá ohanbí oděvem.“ Beocca zavřel knihu a pokřižoval se. „Vidiš? Nic se nezměnilo. Jsou to lupiči a násilníci!“

„Nazí lupiči a násilníci?“ zeptal jsem se, protože mě slova o ohanbí zaujala.

„Ne, ne. Teď už jsou křesťané a ohanbí si díkybohu zakrývají.“

„Takže jsou křesťané,“ pokračoval jsem v mudrování. „Ale nepodnikáme i my nájezdy na jejich území?“

„Samozřejmě,“ přikývl Beocca. „Je třeba je potrestat.“

„Za co?“

„Přece za to, že podnikají nájezdy na naše území.“

„Ale my děláme to samé, takže nejsme stejní lupiči a násilníci jako oni?“ namítl jsem, i když se mi pranic nelíbilo pomýšlení, že bychom mohli být podobně divocí a barbarští jako nenávidění Skotové.

„Jsi ještě moc mladý, pochopíš to, až vyrosteš,“ odbyl mě Beocca, jako to dělával vždy, když na mou otázku nedovedl odpovědět. Jenže ani teď, když jsem nejen dospělý, ale pomalu směřuju ke konci svého života, Beokovo odůvodnění, že naše válka proti Skotům je oprávněná a je třeba je trestat, nechápu. Král Alfred, jistě žádný hlupák, často říkal, že válka, která zuří v celé Británii, je tažení proti pohanům. Ale kdykoli se rozšířila na území Walesanů a Skotů, najednou se stávala něčím jiným. Stávala se bojem křesťanů proti křesťanům a byla stejně barbarská a krvavá jako všechny ostatní. Kněží nám přitom říkali, že konáme vůli ukřižovaného boha, zatímco skotští křesťanští kněží říkali totéž svým bojovníkům, když útočili na nás. Pravdou samozřejmě bylo, že tahle válka se vedla o území. Na ostrově žily čtyři hlavní kmeny: Walesané, Skotové, Sasové a severané, a všechny bojovaly o stejné území. Kněží neustále kázali, že musíme bojovat za svou zemi, protože nám byla dána za odměnu ukřižovaným bohem. Ale když jsme my Sasové tuhle zemi poprvé obsadili, byli jsme všichni pohané. Takže nám ji možná dali Thor nebo Odin.

„Není to tak?“ zeptal jsem se otce Eadiga ten večer. Uchýlili jsme se na noc do jednoho z weallbyrigských kamenných domů, chráněni tak před neustávajícími větry a dešti římskými kamennými zdmi, v nichž jsme se hráli kolem velkého ohně.

Eadig se na mě plaše usmál. „Pravda je, pane, že nám tuhle zemi dal Bůh. Nemyslím žádného z těch starých bohů, ale jediného pravého Boha nás křesťanů. Ten nás sem poslal.“

„Nás Sasy?“

„Ano, pane.“

„Ale tehdy jsme přece nebyli křesťané,“ namítl jsem. Mí muži, kteří tohle všechno slýchali už dřív, se usmívali.

„Ano, tehdy jsme ještě nebyli křesťané,“ připustil Eadig, „ale Walesané, kteří to území měli před námi, křesťané byli. Jenomže to byli špatní křesťané, tak je Bůh potrestal tím, že sem poslal Sasy.“

„A co udělali?“ ptal jsem se dál. „Myslím Walesané. Čím byli špatní?“

„Nevím, pane. Ale určitě si to za něco zasloužili, jinak by nás sem Bůh neposlal.“

„Takže byli špatní a Bůh se rozhodl, že chce mít v Británii raději pohany než špatné křesťany? To je, jako kdyby někdo zabil krávu, protože měla nemocné paznehty, a místo ní si pořídil jinou, s motolicí.“

„Ale Bůh nás za to, že jsme Walesany potrestali, obrátil na pravou víru,“ řekl Eadig vítězoslavně. „A teď jsme tedy tou dobrou krávou, abych použil tvého příoměru.“

„A proč sem Bůh poslal Dány?“ trápil jsem ho dál. „Aby zase potrestal nás za to, že jsme špatní křesťané?“

„Je to možné, pane,“ připustil rozpačitě.

„A kde to tedy skončí?“

„Jak to myslíš, skončí?“

„Část Dánů se obrací na křesťanství, tak koho na ně tvůj bůh pošle, aby je potrestal, když se stanou špatnými křesťany? Franky?“

„Vidím oheň,“ ozval se náhle můj syn. Odhrnul kožený závěs nad vchodem do domu a díval se k severu.

„V tom dešti?“ ozval se Finan.

Vstal jsem a došel jsem ke vchodu. Skutečně! Kdesi ve vzdálených horách na severu rozzářil oblohu velký požár. Oheň vždy věští problémy, ale nedovedl jsem si představit, že by nějaká nájezdnická horda vyrazila do tak deštivé a větrné noci. „Zřejmě tam někde hoří usedlost, kterou zapálil blesk,“ usoudil jsem.

„Je to daleko,“ poznamenal Finan.

„Bůh někoho potrestal,“ řekl jsem. „Ale který bůh?“

Otec Eadig se pokřížoval. Ještě chvíli jsme na zář na obzoru hleděli, ale další ohně se už neobjevily. Pak vzdálený požár uhasil déšť a obloha opět ztemněla.

Vystřídali jsme strážce na věži a ulehli ke spánku.

A ráno se objevil nepřítel.

„Půjdeš na jih, pane Uhtrede,“ poručil mi můj nepřítel.

Přitáhl s ranním deštěm a jeho příchod mi oznámily úderu strážců na pozorovací věži do železné tyče, která sloužila jako poplašný zvonec. Bylo to nedlouho po rozednění, kdy východ slunce zvěstovala pouze přízračná bledost v mracích na východě. „Venku jsou nějácí muži,“ ohlásil mi jeden z nich. „Přišli pěšky.“

Vyklonil jsem se přes parapet věže a zíral jsem do chuchvalců mlh a závoje deště. To už za mnou po žebříku vylezl i Finan. „Kdo je to?“ zeptal se.

„Možná pastevcí,“ uvažoval jsem. Nic jsem neviděl. Déšť už sice nebyl tak prudký, ale neustával.

„Běželi proti nám, pane,“ řekl vzrušeně strážce.

„Běželi?“

„No, hnali se směrem sem.“

Znovu jsem se zadíval do šedé pustoty, ale pořád jsem nic neviděl.

„Byli tam i jezdcí,“ dodal Godric, druhý ze strážců, mladík, který zrovna nevnikal chytrostí. Ještě před rokem byl mým sluhou a věděl jsem, že je ochotný vidět nepřátele v každém stínu.

„Já jsem žádné jezdce neviděl, pane,“ řekl první strážce. Jmenoval se Cenwulf a měl jsem ho za spolehlivého muže.

V tu dobu jsme už sedlali koně a připravovali je na další cestu. Uvažoval jsem, jestli má cenu poslat na sever pár zvěďů, aby zjistili, jestli se tam opravdu nějácí muži pohybují, případně co jsou zač a o co jim jde. „Kolik jste jich viděli?“ zeptal jsem se Cenwulfa.

„Tři,“ odpověděl.

„Pět,“ řekl zároveň s ním Godric. „A dva jezdce,“ dodal.

Znovu jsem zíral na sever a opět jsem viděl jen proudy deště bušící do kapradí. Vzdálenější krajinu skrývaly chuchvalce potrhanych mlh. „Podle mě to byli pastevcí,“ opakoval jsem.

„Ale byli s nimi dva jezdcí, pane,“ trval na svém Godric, třebaže ne moc jistě. „Viděl jsem je.“

Bylo mi jasné, že žádní pastevcí nejezdí na koních. Znovu jsem se zadíval do šedi deště a mlh na severu. Nevěděl jsem, komu z těch dvou věřit. Godric měl mladší oči než Cenwulf, ale taky mnohem bujnější fantazii.

„Kdo by se tam, proboha, v tomhle nečase tak brzy ráno potloukal?“ zabručel Finan.

„Nikdo,“ usoudil jsem. „Godric viděl duchy, které si sám vyfantazíroval.“

„Ne, pane. Viděl jsem muže a jezdce,“ opakoval mladík už poněkoli-káté.

„Anebo děvečky od krav,“ dodal jsem. „Na nic jiného nemyslí.“

„To není pravda, pane.“

„Kolik ti už vlastně je?“ zeptal jsem se ho. „Čtrnáct? Nebo patnáct? V tvém věku jsem taky na nic jiného nemyslel, jenom na ta jejich prsa.“

„V tom ses moc nezměnil,“ zamumlal Finan.

„Opravdu jsem je viděl, pane...“

„Já vím, prsaté děvečky jako vždycky,“ řekl jsem. Ale pak jsem se zarazil, protože teď jsem je uviděl i já.

Ne děvečky, ale čtyři muže, kteří se vynořili z mělké prolákliny. Běželi směrem k nám. Hnali se jako o život a vzápětí jsem uviděl proč. Z mlhy vyrazilo šest jezdců a cválali tak, aby prchajícím zkrřížili cestu. „Otevřete bránu!“ křikl jsem na muže u paty věže. „A přiveďte ty muže dovnitř!“

Slezl jsem po žebříku dolů, kde mi už Rorik připravoval Tintrega. Ještě jsem musel počkat, až upevní podbřišníky, a pak už jsem se vyhoupl do sedla, abych vyjel za tuctem mužů, kteří v tu chvíli cválali k úpatí kopce. Jen pár kroků za mnou mě následoval Finan. „Pane!“ vyběhl za mnou Rorik a podával mi těžký opasek na meč, na němž visela pochva s Hadím dechem.

Otočil jsem se, hmátl jsem po jílcí meče a opasek s pochvou jsem nechal v Rorikových rukou. „Vrať se do pevnosti, chlapče!“ křikl jsem na něj.

„Ale...“

„Řekl jsem, vrať se!“

Muži, kteří už byli předtím připraveni opustit pevnost, cválali daleko přede mnou, aby pronásledovatelům těch čtyř zkrřížili cestu. Jakmile cizí jezdci uviděli, že se proti nim žene přesila, uhnuli. A právě v tu chvíli se objevil pátý prchající. Zřejmě se skrýval někde v kapradí za obzorem, ale teď z úkrytu vyrazil a běžel ze svahu. Cizí jezdci ho uviděli a znovu se obrátili k němu. Prchající se pokusil změnit směr, ale první z pronásledovatelů zpomalil, zvedl kopí a vrhl ho. Kopí se zabodlo muži do zad. Nešťastník se zastavil, vypjal se do oblouku a ještě chvíli se držel na nohou. Jenže to už na jeho úroveň dojel další jezdec, máchl sekerou a srazil ho k zemi. Smrt toho pátého však pronásledovatele zdržela a zachránila jeho čtyřem druhům život, protože ti už teď byli v naší moci.

„Proč ten hlupák neutíkal s nimi?“ ukázal jsem k místu, kde stálo šest jezdců nad mužem, kterého zabili.

„Proto,“ odpověděl Finan a ukázal na severní obzor, kde se v mlze objevilo množství dalších jezdců. „Bůh nás chraň!“ dodal Finan a pokřivoval se. „To je celé vojsko!“

Za námi se znovu ozvaly poplašné údery strážců do železné tyče na věži, kterými svolávali zbývající muže na valy pevnůstky. Prudký závan větru s deštěm zvedl pláště cizích jezdců, jejichž siluety se matně rýsovaly na obzoru. Byly jich tucty. „Nemají žádný praporec,“ řekl jsem.

„Myslíš, že to jsou muži tvého bratrance?“

Zavrtěl jsem hlavou. V šedi deště a v mdlém světle časného rána bylo těžké vzdálené jezdce rozeznat, ale pochyboval jsem, že by bratranec našel odvahu vést svou posádku v temné noci tak daleko na jih. „To spíš Einarovi,“ nadhodil jsem. Jenže koho by v tom případě pronásledovali? Pobídl jsem Tintrega směrem ke svým mužům, kteří střežili čtyři uprchlíky.

„Jsou to Norové, pane!“ křikl na mě Gerbruht, když jsem se k nim blížil.

Ti čtyři byli promočení deštěm a třásli se chladem a strachem zároveň. Všichni byli mladí, světlolasí a tváře měli pomalované obrazci. Když viděli můj tasený meč, padli na kolena. „Pane, zachraň nás,“ prosil jeden z nich.

Pohlédl jsem k severu a viděl jsem, že jezdci na obzoru se nepohnuli. Jenom stáli a pozorovali nás. Obrátil jsem se k Finanovi. „Tři sta?“

„Tři sta padesát,“ odpověděl.

„Jsem Uhtred z Bebbanburgu,“ řekl jsem mužům klečícím v mokrém vřesu. Viděl jsem v jejich očích strach a ještě chvíli jsem je v něm nechal. „A kdo jste vy?“

Zamumlali svá jména. Byli to Einarovi muži, vyslaní, aby nás našli a sledovali. Většinu předchozího dne pročesávali kraj, a když nikde nenašli na naše stopy, utábořili se v pastevecké chýši v horách na západě. Ještě před svítáním je však probudili nějakí jezdci, a tak se v panice rozutekli, aniž stačili osedlat koně. „A kdo jsou tedy tamti?“ ukázal jsem na jezdce na severu.

„Mysleli jsme, že to jsou tví muži, pane.“

„Takže vy nevíte, kdo vás pronásleduje?“

„Nepřátelé, pane,“ řekl jeden z nich rezignovaně, jako by mu na tom, od koho jim hrozí nebezpečí, nezáleželo.

„Co se tedy stalo?“

Einar vyslal pět mužů, aby nás našli, ale ještě za šedavého vlčího světla před rozedněním je objevili tři zvědové neznámých jezdců. Pastevecká chýše, do níž se Norové uchýlili na noc, stála v dolině, takže ji nebylo vidět a cizí zvědové na ni narazili náhodou. Proto se Einarovým mužům podařilo strhnout jednoho z nich ze sedla a další dva zahnat. Toho jednoho zabili, ale mezitím se dvěma dalším podařilo odehnat jejich koně.

„A to jste se ani nepokusili vytáhnout z toho, kterého jste strhli z koně, kdo jsou?“ zeptal jsem se.

„Ne, pane,“ přiznal nejstarší ze čtyř Einarových mužů. „Nerozuměli jsme mu. A taky se bránil, vytáhl na nás nůž.“

„A ke komu jste mysleli, že patří?“

Chvíli váhal, ale pak zamumlal, že ho považovali za jednoho z mých bojovníků.

„Takže jste ho jen zabili?“

„Ano, pane,“ hlesl. Pak se dali na útěk k jihu, ale po chvíli zjistili, že je pronásleduje celé vojsko jezdců.

„Toho muže jste zabili, protože jste ho považovali za jednoho z mých. Proč bych tedy zase neměl já zabít vás?“

„Bránil se a křičel, pane. Museli jsme ho umlčet.“

To se dalo pochopit a zřejmě bych se na jejich místě zachoval stejně. „Tak co s vámi mám udělat?“ zeptal jsem se. „Předat vás tamtěm?“ ukázal jsem na čekající jezdce. „Nebo vás jednoduše zabít?“ Mlčeli, ale co taky měli říct?

„To by bylo nejlepší, zabít ty bastardy,“ ozval se Finan.

„Ne, pane. Prosím!“ zašeptal jeden z Einarových mužů.

Jenže já jsem ho sotva vnímal, protože mou pozornost zaujalo šest jezdců, kteří se na kopci oddělili od ostatních a mířili k nám. Jeli pomalu, jako by nás chtěli ujistit, že nemají nepřátelské úmysly. „Vezměte ty čtyři bastardy do pevnůstky,“ poručil jsem Gerbruhtovi. „Ale nezabíjejte je!“

„Ne?“ zeptal se Frís zklamaně.

„Teď ještě ne,“ řekl jsem.

Z pevnůstky už taky přijel můj syn a spolu s ním a s Finanem jsem se rozjel vstříc těm šesti. „Co můžou být zač?“ zeptal se můj syn.

„Vím jen, že to nejsou muži mého bratrance,“ odpověděl jsem. Kdyby je za námi poslal on, nesli by jeho praporec s vlčí hlavou. „A ani Einarovi.“

„Tak čí tedy?“

O chvíli později jsem to už věděl, protože když těch šest jezdců přijelo blíž, jednoho z nich jsem poznal. Jel na krásném vysokém černém hřebci, z ramen mu na zadek koně splýval dlouhý modrý plášť a na krku mu visel zlatý kříž. Seděl na koni zpřímá a s hrdě vztyčenou hlavou. Taky on věděl, kdo jsem já, a usmál se, když viděl, že na něho užasle zírám. „To bude problém,“ řekl jsem svým druhům. „Zatracený problém.“

A taky byl.

Jezdec v modrém plášti zastavil koně několik kroků ode mě a stále se usmíval. „Vidím tasený meč, pane Uhtrede,“ řekl vyčítavě. „Takhle zdravíš starého přítele?“

„Jsem chudý bojovník,“ odpověděl jsem. „Nemůžu si dovolit pochvu.“ Opatrně jsem zastrčil Hadí dech do holeně levé boty tak, že vyčníval pouze jílec.

„Elegantní řešení,“ poznamenal posměšným tónem vůdce jezdců. On sám byl elegance sama. Modrý plášť měl dokonale čistý, drátěnou košili